

Datum
2024-05-13

Diariernr
KST 2024/82

Ert datum
2024-02-13

Ert diariernr
Ju2023/00655

Justitiedepartementet

Domstolsverkets promemoria Muntlig förhandling i allmän förvaltningsdomstol

Kammarrätten välkomnar förslagen i promemorian och vill understryka att förslagen korresponderar med den grundläggande principen att tyngdpunkten i rättskipningen ligger i första instans. Förslagen har även potential att stärka kammarrättens funktion som överprövande instans.

Muntlig förhandling i kammarrätt

Förslaget om förändring vad gäller rätten till muntlig förhandling i kammarrätten syftar till att skapa förutsättningar för kammarrätten att anpassa handläggningen utifrån vad som är lämpligast i det enskilda fallet. Fördelarna med ett sådant förfarande är att obehövliga förhandlingar kan undvikas samtidigt som kammarrätten kommer att fortsätta hålla muntliga förhandlingar när skäl för sådana finns. Detta har inte bara processekonomiska fördelar utan medför även att barnets bästa kan beaktas i samband med beslut om muntlig förhandling.

Under 2023 höll kammarrätten muntlig förhandling i 442 mål. Av dessa var 353 mål (80 %) LVU-mål, där muntlig förhandling i den absoluta majoriteten av fallen var obligatorisk på grund av parts begäran. Kammarrätten erfar att det finns LVU-mål där vårdnadshavare återkommande begär vårdens upphörande och där mängden processer riskerar att skada barnet. I dessa och vissa andra situationer skulle ett mer flexibelt regelverk möjliggöra för kammarrätten att väga in omständigheterna att en muntlig förhandling inte nödvändigtvis är till gagn för barnets bästa. En begäran om muntlig förhandling skulle då kunna avslås, under förutsättning att en sådan inte behövs för att utreda omständigheterna i målet.

Postadress
Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 5

Telefon
08-561 690 00

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

Inspelning av ljud och bild i förvaltningsrätt

I avsnitt 4.3.6 i promemorian anges att för det fall barnet inte är med vid förhandlingen finns det inte anledning att med ljud och bild spela in ställföreträdaren när denne redogör för barnets synpunkter. Kammarrätten är dock av en annan uppfattning och vill föra fram att en inspelning av en sådan redogörelse kan vara till nytta för utredningen. Barnets rätt att bli hörd finns angiven både i artikel 36 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga och i artikel 12 i barnkonventionen. En inspelning av ställföreträdarens redogörelse säkerställer att kammarrätten har ett så fullständigt underlag som möjligt vad avser barnets uppfattning vid en eventuell överprövning.

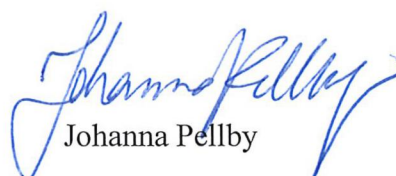
Utformningen av författningstext

I promemorians samtliga förslag till författningsändringar har förvaltningsrätten angetts i bestämd form med undantag för den föreslagna bestämmelsen 17 c § förvaltningsprocesslagen (1971:291). För att göra lagtexten mer konsekvent bör förvaltningsrätten anges i bestämd form även i den paragrafen.

De föreslagna förändringarna i specialförfattningarna som innebär att kammarrätten inte alltid måste hålla muntlig förhandling vid parts begäran medför att det saknas anledning för kammarrätten att underrätta parterna om deras rätt till muntlig förhandling. Detta kan förtydligas i de föreslagna författningstexterna genom att de tidigare lydelseerna om att parterna/en enskild/betalningsskyldige ska upplysas om sin rätt att begära muntlig förhandling ändras till "Förvaltningsrätten ska upplysa [parterna/en enskild/den betalningsskyldige] om sin rätt att begära muntlig förhandling". Författningskommentarerna bör ändras i enlighet med detta.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättspresidenten Stefan Holgersson med administrativa fiskalen Johanna Pellby som föredragande. I handläggningen har också kanslichefen Heléne Löving och kammarrättslagmannen Annika Lowén deltagit.

Stefan Holgersson

Johanna Pellby

Kopia till

Övriga kammarrätter

Hovrätterna

Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm

Justitiedepartementet, expeditjonschefen och enheten DÅ

Domstolsverket

Kammarrättens intranät

Tidningarnas telegrambyrå